

ordentlig gammel, men er dog i den Grad utilfredsstillende, at man jo ser de mest grelle Eksempler derpaa ude i Landet i forskellige Kommuner, navnlig i Sjælland, hvor Gjendomme, der have saa Stepper Hartkorn, kunne være lige saa meget værd og give lige saa megen Indtægt som Gjendomme, der have mange Tønder Hartkorn. Nej, naar en Gjendomsbestatning virkelig skal være retfærdig, saa kan det ikke hjælpe, at man har et Grundlag, som gaar helt tilbage til Fyrrerne og er endnu ældre, men man maa have et nyt Grundlag, en Vurdering, som finder Sted Aar efter Aar. Tænkte man sig en ny Matrifel hvert Aar, saa blev der nogen Mening deri, men det kan man jo ikke. Jeg skal imidlertid sige ærede Medlemmer, at det er det, der sker i Kommunerne. Hver Gang der foretages Vigning, have vi en Vurdering af Gjendommen. Der komme vi til en fornuftig Skyldsatning, thi inden vi begynde Vigningen, lægge vi et Grundlag for Vigningen; det vil sige, det sker i de Kommuner, hvor man har Regler at gaa efter, men naturligvis ikke i Kommuner, hvor man siger: Her giver 5 Kroner, saa kan Naboen give 10, der kommer man ikke til en Vurdering. Saa alle Kommuner derimod, hvor der er Regler at gaa efter, vurderer man Gjendommen, og saa vil jeg sige, at selv de, der ikke have det nuværende Hartkorn at lægge Stat paa til Kommunen have helt ud nok, naar de have Formue- og Vejlighedsstat, thi derigennem kommer man til en Vurdering af Gjendommen, saa at den ene kommer til at staa i Lighed med den anden. Nu er det saa mærkeligt her i Danmark, at vi tale tit om, at Hartkornsskatten er uretfærdig, men naar der bliver Vejlighed til at gøre Strid til dens Afstæfelse, saa ville vi ingenting, medens man i vore Nabolande, Norge og Sverige, arbejder stærkt paa at komme bort fra de faste Grundbhyrder. Maa jeg saa sige, at det forundrer mig noget, at det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Wojfen) er imod Afstæfelse af Hartkornsskatten, thi naar jeg slaar op i Folketings Tidenden for 1891—92, Sp. 1306, saa læser jeg der en Tale af det ærede Medlem, som gaar ud paa, at det eneste virkelige fornuftige Krav og det eneste gamle Venstret krav haade fra den ene og den anden Side er at forlange Afskrivning af Hartkornsskatten fuldt og bart. Jeg skal ikke oplæse denne for ikke at trække Tiden for langt ud, men det er en Tale, hvori det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds endnu kraftigere, end jeg har gjort det, hævder, at vi maa bort fra Hartkornsskatten. Det er derfor forunderligt, at han i Aar tager Ordet

for at beholde Hartkornsskatten, og dog er det vel ikke saa helt forunderligt, thi vi vide jo, at i Halvfjerdne holdt det ærede Medlem paa det Princip, jeg taler for, men nu har han helt forladt det; hvorfor skulde han saa ikke forlade et Standpunkt, som han stod paa i Fjor? -- Hele vort Vædringsforslag fremtræder jo, som jeg før nævnte, som en Helhed, og jeg skal ikke komme vidtløftig ind paa de forskellige Enkeltheder i dette Forslag, thi naar jeg vilde det, saa vilde det sikkert optage hele Mødet, og saa er jeg bange for, at jeg vilde tømme Salen imod min Vilje. Det er en Grund for mig; min anden Grund, som jeg mener ogsaa kan være god nok, er den, at ved vort Forslag kommer det ved Afstemningen i Virkeligheden ikke til at dreje sig om Enkelthederne — Iet ikke, men det kommer til at dreje sig om Principet: Nærings- og Opholds kommunen. Er det først forandret, saa har Folketinget taget sin Stilling, og saa kan det ikke nytte, at vi holde paa det Princip, thi Folketinget, som jo er et Udslag af den almindelige Valgret, maa vi bøje os for; men saa forbeholde vi os at arbejde videre paa det Grundlag, som da ligger for, og da mener jeg, at vi have en Del Vædringsforslag at stille. Men det er jo ikke afgjort, at vort Forslag bliver forkastet. Foreløbig tror jeg paa — og den Tro slipper jeg ikke, for jeg ser det modsatte, — at Folketinget ikke uden videre i en Ruf gaar hen og siger Nej til, hvad Folketinget i en Menneskealder har høvdet, og bliver vort Grundlag vedtaget, ja, saa bortfalder selvfølgelig Regeringsforslaget, og saa bortfalde Flertallets Vædringer og det hele. Men saa er det egentlig først Tid til at tale om Enkeltheder i vort Forslag, thi saa komme vi jo til at arbejde paa det Grundlag. Derfor skal jeg som sagt ikke komme ind paa Enkelthederne i vort Forslag og heller ikke, hvad der ellers under andre Forhold kunde være af Anledning til, paa at følge den ærede Ordfører paa hans Vej i at gennemgaa alle Flertallets Vædringer. En hel Del af hans Udtalelser om disse Vædringer kunde jeg have sluttet mig til, naar jeg stod paa det Grundlag, men en Del af dem maatte jeg være imod, og en Del af de Forslag, som ere stillede fra anden Side, af det Mindretal, hvori det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (S. Scavenius) sidder, er jeg delvis enig i, delvis imod; men det finder jeg ikke Anledning til paa dette Stadium at udtale mig om. Jeg skal indskrænke mig til endnu en Gang at bede ærede Medlemmer om at stemme for vort Mindretalsforslag, som er stillet under Nr. 1.